

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 25Co/64/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4119200723
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 10. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lýdia Gálisová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2022:4119200723.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Lýdie Gálisovej a členiek senátu JUDr. Márie Malíkovej a JUDr. Sone Vackovej v spore žalobcu: L. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. XXX/X, zastúpeného: JUDr. Peter Harakály, advokát so sídlom Košice - Mlynská 28, proti žalovanej: Kooperatíva poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, IČO: 00 585 441, so sídlom Bratislava - Štefanovičova 4, zastúpenej: JUDr. Danuše Tichá s.r.o., so sídlom Bratislava - Nám. M. Benku 6, o zaplatenie sumy 125 928 eur s príslušenstvom, o odvolaniach strán proti rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 01. júna 2021 pod č.k. 25C/5/2019- 342, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej vyhovujúcej časti vo výroku I. v časti úroku z omeškania zo sumy 25 376,40 eura **p o t v r d z u j e** a v časti úroku z omeškania **m e n í** zo sumy 58 766,40 eura na sumu 33 390 eur od 25.11.2019 do zaplatenia.

II. V III. výroku v zamietajúcej časti rozsudok **m e n í** tak, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sťaženie spoločenského uplatnenia v sume 12 592,80 eura s 5% úrokom z omeškania od 25.11.2019 do zaplatenia a z titulu zvýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia sumu 6 297,10 eura do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

III. V ostatnej napadnutej zamietajúcej časti rozsudok **p o t v r d z u j e**.

IV. V časti poplatkovej povinnosti a v časti náhrady trov konania napadnutý rozsudok **z r u š u j e** a vec **v r a c i a** súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

o d ō v o d n e n i e :

1.1.Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie rozhodol:

I. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia v sume 25 376,40 eura s 5% úrokom z omeškania ročne zo sumy 58 766,40 eura od 22.12.2018 do 24.11.2019, zo sumy 25 376,40 eura od 25.11.2019 do zaplatenia, zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v sume 29 382,50 eura a to všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

II. V časti o zaplatenie sumy 33 390 eur súd konanie zastavuje.

III. Súd vo zvyšku návrh zamietla.

IV. Žalovaná je povinná zaplatiť na účet Okresného súdu Nitra súdny poplatok v sume 285,50 eura do 15 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia. 3

V. Žalobcovi súd voči žalovanej priznáva náhradu trov konania v rozsahu 40 %.

V dôvodoch rozhodnutia uviedol, že žalobca sa domáhal sťaženia spoločenského uplatnenia v sume 83 952 eur s 5 % úrokom z omeškania od 22.12.2018 do zaplatenia, zvýšenia spoločenského uplatnenia v sume 41 976 eur dôvodiac, že pri dopravnej nehode dňa 14.06.2017 ako spolujazdec utrpel ťažké

ublíženie na zdraví. Na základe trestného rozkazu OS Nitra zo dňa 12.06.2018 bol vodič T. J. uznaný zo spáchania prečinu ublíženia na zdraví. Prevádzkovateľ vozidla mal uzavretú so žalovanou poisťovňou zmluvu zodpovednosti za škodu. Uplatnil sťaženie spoločenského uplatnenia (ďalej SSU) vo výške 4 400 bodov. Zároveň sa domáhal 50 % zvýšenia SSU vzhľadom na ťažké následky nehody, vek 19 rokov v čase úrazu. Následkom úrazu sa stal invalidný s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 75 %. Bola mu určená miera funkčnej poruchy 90 %. Po čiastočnom späťvzati žaloby sa domáhal upraveným petitom, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia v sume 50 562 eur s 5% úrokom z omeškania ročne zo sumy 33 390 eur od 22.12.2018 do 24.11.2019, s 5% úrokom z omeškania ročne zo sumy 50 562 eur od 22.12.2018 do zaplatenia, zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v sume 41 976 eur a to všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Žalobca má voči žalovanej právo na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

1.2. Z vykonaného dokazovania zistil, že dňa 14.06.2017 sa stala dopravná nehoda, pri ktorej žalobca ako spolujazdec utrpel veľmi ťažké zranenia vo veku 19-tich rokov. Následkom úrazu sa stal invalidným s poklesom schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 75 % a na základe posudku úradu práce sociálnych vecí a rodiny mu bola určená miera funkčnej poruchy 90 %. V rámci prešetrovania dopravnej nehody v konaní sp. zn. 5T/60/2018 bol trestným rozkazom zo dňa 12.06.2018 uznaný z prečinu ublíženia na zdraví aj žalobca, uznaný za vinného svedok T. nar. XXXX. Vozidlo, na ktorom sa stala dopravná nehoda, bolo v čase dopravnej nehody poistené pre prípad zodpovednosti za škodu (povinné zmluvné poistenie) u žalovanej.

1.3. Na zistený skutkový stav aplikoval ustanovenia § 420 ods.1 Občianskeho zákonníka, § 424 Občianskeho zákonníka, § 441 Občianskeho zákonníka, § 442 ods.1 Občianskeho zákonníka, § 443 Občianskeho zákonníka, § 445 Občianskeho zákonníka, § 446 Občianskeho zákonníka, § 449 ods.1 Občianskeho zákonníka, § 450 Občianskeho zákonníka, § 799 ods. 2 Občianskeho zákonníka, § 4 ods. 1 zákona č. 437/2004 Z.z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia, § 4 ods. 2 zákona č. 437/2004 Z.z., § 5 ods. 1, 2, 5 zákona č. 437/2004 Z.z., § 6 ods. 3 zákona č. 437/2004 Z. z. § 7 ods. 1 zák. č. 437/2004 Z.z., § 8 ods. 1, 4 zák. č. 437/2004 Z.z., § 10 ods. 4 zákona č. 437/2004 Z.z., § 11 ods. 6, 7, 8 zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov, § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z. § 4 ods. 3, písm. d) zákona č. 315/1996 Z.z. o premávke na pozemných komunikáciách platného v čase nehody, § 68 ods. 1 zákona č. 315/1996 Z.z. o premávke na pozemných komunikáciách platného v čase nehody a uviedol, že v konaní bolo preukázané, že žalobca utrpel škodu na zdraví, ktorú spôsobil T. na vozidle zákonne poistené u žalovanej. Z citovaných zákonných ustanovení vyplýva právo žalobcu na náhradu škody priamo od žalovanej. Vzhľadom na priebeh dokazovania pri bodovom ohodnotení bolestného a SSU vychádzal zo záverov posudku a znaleckého posudku vypracovaného počas konania. V posudku MUDr. Y. V., PhD. bolo určených 4 400 bodov. V rozsahu 1 000 bodov tento posudok MUDr. T. PhD. spochybnil v odbornom vyjadrení, povrchno bez podrobnejšieho zdôvodnenia. Znalec MUDr. G. X., PhD. v znaleckom posudku konštatoval rozsah bodov SSÚ 4 400. Bodové ohodnotenie SSÚ žalobcu mal dostatočne preukázané v stanoviskách dvoch nezávislých lekárov, nedostatočne vyvrátené jedným lekárom. Pri hodnote bodu 19,08 eura tak SSÚ celkovo predstavovalo sumu 83 952 eur.

1.4. Žalobca sa domáhal zvýšenia SSU súdom o 50 %. Jeho nárok považoval za dôvodný. Vychádzal z toho, že žalobca je občanom SR. Úraz sa mu stal v mladom veku, znemožnil mu ďalšie jeho životné plány, študijné, pracovné, súkromné. Je pripútaný na invalidný vozík, na základe neovládania stolice a moču je obmedzované štúdium, jeho ďalší pracovný a rodinný život. Zlepšenie zdravotného stavu je značne nepravdepodobné, naopak, zdravotné obmedzenia spojené s nehodou majú do budúcnosti objektívne predpoklady pre ďalšie zhoršovanie zdravotného stavu. Nemôže mať prirodzený intímny styk, prirodzene si založiť rodinu, je odkázaný neustále na pomoc inej osoby. Nemôže sa aktívne venovať svojim záľubám. Je plne invalidný so 75 % zníženou zárobkovou schopnosťou a 90 % funkčnou poruchou. V rámci 50 % zvýšenia SSU mal žalobca nárok na sumu 41 976 eur. Z celkového rozsahu oprávneného nároku žalobcu ohľadne SSÚ a zvýšenia SSÚ predstavuje sumu 83 952 eur a 41 976 eur.

1.5. V ďalšej časti vyhodnotil spoluzodpovednosť žalobcu. Uviedol, že porušil prevenčnú povinnosť mať zapnuté bezpečnostné pásy. Skutočnosť, že si sadol do vozidla k šoferovi bez vodičského oprávnenia nebola nesporne preukázaná. Žalobca tvrdil, že nevedel, že vodič nemal vodičské oprávnenie a vodič

T. tvrdil, že o tom žalobca vedel. Konfrontáciu strany v konečnom dôsledku nenavrholi. Nemal pochybnosti, že žalobca a T. J. boli pred nehodou priatelia a vedeli o sebe dostatočne veľa. Rovnako sa prezentoval T. Y.. Podľa jeho výpovede mal vodič spravenú skúšku, len nemal o tom papieri. Reálne mal v čase nehody T. J. časť skúšky. Dňa 08.06.2017 prospel z PCP a neprospeľ z VMV a dňa 13.07.2017 prospel z VMV a bolo mu udelené vodičské oprávnenie. Žalobca tvrdil, že pásy sa nedali zapnúť. Podľa relácie dopravnej polície žalobca nebol pripútaný bezpečnostnými pásmi. Preto vzhľadom na dôvody okolností predchádzajúcich nehode, že žalobca nasadol do vozidla za nie jasných okolností ohľadne vodičského oprávnenia vodiča a funkčnosti bezpečnostných pásov. Žalobca trval na výsluchu svedka I. K.. Dôkaz zamietol s poukazom na § 198 ods. 3 CSP, menovaný svedok sa nedostavil. Nad mieru pochybností z vyjadrení žalobcu, svedkov a správy polície bolo zrejmé, že žalobca nebol pripútaný bezpečnostným pásom. Z akéhokoľvek dôvodu bol žalobca zodpovedný za to, že sa vozidlom viedol bez pripútania. Aj v prípade nefunkčnosti pásov mal možnosť nenasadnúť. V tom videl spoluzodpovednosť žalobcu na vzniknutej škode, preto jeho nárok krátil o 30 % na základe spoluzodpovednosti žalobcu na sumu 58 766,40 eura ohľadne SSU a na sumu 29 382,50 eura ohľadne zvýšenia SSU. Nešlo o úmyselne spôsobenú škodu. Na pomery osoby spôsobujúcej škodu nebolo potrebné v zmysle § 450 OZ prihladať, škoda bola krytá zákonným poistením u právnickej osoby. Ďalšie zvyšovanie spoluzodpovednosti žalobcu považoval za neprimerané. Pri výške spoluzodpovednosti z dôvodu konzistentnosti a neprekvapiteľnosti súdnych rozhodnutí zohľadnil aj ostatné rozhodnutia Okresného súdu Nitra ohľadne nárokov žalobcu z predmetnej nehody, aj keď neprávoplatné.

1.6. V priebehu konania žalovaná čiastočne akceptovala nárok žalobcu na SSU a vyplatila mu v priebehu konania sumu 33 390 eur. Zaviazal ju na zaplatenie SSU žalobcovi v sume 25 376,40 eura (58 766,40 - 33 390), zvýšenie náhrady za SSU v sume 29 382,50 eura. O zaplatenie sumy 33 390 eur v zmysle § 145 CSP konanie zastavil. Vo zvyšku vzhľadom na spoluzodpovednosť žalobcu žalobu zamietol.

1.7. V časti úroku z omeškania uviedol, že žalobca má podľa zákona č. 381/2001 Z.z. nárok na úrok z omeškania od 22.12.2018. Dňa 6.9.2018 zaslal žalovanej lekárske posudok. K tomu bolo pripojené rozhodnutie o invalidite, lekárska správa k invalidite, posudok UPSVaR. Výzvy na predloženie lekárskeho posudku, ktoré neboli zasielané, boli doručené 12.9.2018, lekárske správy boli zasielané e-mailom 16. resp. 19.11.2018. Žalovaná uviedla, že nemala doručené všetky doklady. V októbri 2018 komunikovali, že je potrebné predložiť správy a posudok o invalidite, iné doklady boli predkladané k náhrade bolestného. Ešte 14.1.2019 zaslala žalovaná výzvu na doplnenie dokladov a boli nahraté do systému dňa 21.1.2019 dokumenty, ktoré žalobca zaslal dňa 16.11.2018 a 19.11.2018. Zjavne do 12.09.2018 mala žalovaná doručený posudok o SSU. Minimálne od tohto dátumu bežala žalovanej trojmesačná zákonná lehota na vyriešenie poistnej udalosti. Z tohto dôvodu sa od 22.12.2018 zjavne dostala do omeškania ohľadne SSU. Nestotožnil sa s jej tvrdením, že sa nedostala do omeškania, keďže žalobcovi zaslala listy o tom, čo má ešte doplniť, prípadne, prečo mu neplní. Žalobca preukázal zaslanie potrebných dokladov. Nie je v § 11 ods. 6 zákona č. 381/2001 Z.z. citované aké písomné dôvody pre neplnenie či zníženie plnenia to majú byť. Rozsah plnenia bol preukázaný posudkami. Ďalej uviedol, že k problematike úroku z omeškania existujú rozdielne rozhodnutia KS v Bratislave. Žalobca ako poškodený nárok preukázal pred začatím omeškania, predložil požadované doklady. Následne plynula žalovanej trojmesačná lehota po ktorej mala podľa § 11 ods. 6 zákona č. 381/2001 Z.z. plniť v súdom priznanej výške. Uvedené ustanovenie nemôže totiž ospravedlňovať nesprávne rozhodnutie žalovanej. Takýmto výkladom by porušovalo rovnosť strán a zvýhodňovalo poisťovňu ako jednu zo strany prípadu.

1.8. Ďalej uviedol, že žalovaná sa môže s plnením dostať do omeškania aj z iných dôvodov ako je uvedené v zákone o PZP. Zákon 381/2001 Z.z. je zákon lex-specialis voči Občianskeho zákonníku a súdu je aj známe rozhodnutie NS SR (1Cdo/212/2017) ohľadne úrokov z omeškania v poistných veciach. Postupoval podľa § 220 ods. 3 CSP. Mal za to, že sa žalovaná dostala do omeškania a v zmysle § 517 OZ a nariadenia vlády 87/1995 Z.z. priznal žalobcovi úrok z omeškania .

1.9. V zmysle § 2 ods. 2 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch zaviazal žalovanú na zaplatenie súdneho poplatku v sume 3 285,50 eura zo súdom priznanej sumy v rozsahu 6 %. (54 758,90 eura)

1.8. O trovách konania rozhodol v zmysle § 255 ods. 2 CSP tak, že žalobcovi priznal náhradu trov konania v rozsahu 40 % (úspech 70 % - priznaná a zastavená suma a neúspech 30% - zodpovednosť žalobcu). Je pravdou, že časť rozhodnutia vychádza aj z úvahy súdu, teda ide o konštitutívne rozhodnutie súdu a to ohľadne zvýšenia SSU a výška priznanej sumy vychádza zo znaleckého posudku, avšak takto zistené

a priznané sumy krátil na základe zákonného ustanovenia § 450 Občianskeho zákonníka v rozsahu 30 % a tu už aj žalobca nesie procesnú zodpovednosť za výsledok konania.

2. Obe strany podali proti rozsudku odvolanie.

3. Žalobca podal odvolanie v zamietajúcej časti. Žiadal, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti zmenil tak, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia ešte v sume 25 185,60 eura s 5% percentným úrokom z omeškania ročne od 22.12.2018 do zaplataenia, zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia ešte v sume 12 593,50 eura, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Žalobca má voči žalovanej právo na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie v rozsahu 100 % a náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. Odvolanie zdôvodnil ustanovením § 365 ods. 1 písmeno f), h) CSP. Namietal, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Nestotožnil sa so záverom súdu prvej inštancie. V spoluzavinení na škodu spočívajúcom v nezapnutí bezpečnostného pásu poukázal na ustanovenie § 441 Občianskeho zákonníka, ktorého aplikácia prichádza do úvahy len v prípade, ak konanie poškodeného, ktoré má povahu protiprávneho konania, je príčinou vzniku škody alebo jej zväčšenia. Príčinná súvislosť tohto protiprávneho konania so vznikom škody musí byť bez akýchkoľvek pochybností preukázaná. Nestačí len vzťah pravdepodobnej príčinnej súvislosti. Poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky zaoberajúce sa spoluzavinením poškodeného nezapnutím bezpečnostného pásu. Najvyšší súd v uvedenom rozhodnutí odmietol postoj, kedy súd automaticky vychádzal z predpokladu, že nepripútanie sa bezpečnostným pásom bolo príčinou vzniku škody, respektíve zväčšenia jej rozsahu. Vychádzať len z predpokladu, že nezapnutie bezpečnostného pásu má v každom prípade vplyv na vznik škody, je absolútne neprípustné a nesprávne. Pokiaľ sa má táto skutočnosť zohľadniť pri spoluzavinení poškodeného, musí byť v konaní bezpečne a exaktne preukázaná. Príčinná súvislosť bezpečne preukázaná v konaní jednoznačne nebola. Súd prvej inštancie jasne v rozhodnutí nekonštatoval preukázanie príčinnej súvislosti medzi prípadným porušením povinností žalobcu mať zapnutý bezpečnostný pás a vznikom škody. Konštatoval len pravdepodobnosť aj to nie na základe konkrétnych zistení, ale len na základe všeobecných konštatovaní o účele bezpečnostných pásov. V konaní nebol zisťovaný presný nehodový dej dopravnej nehody. Bezpečné preukázanie príčinnej súvislosti nevyplýva ani z odborného vyjadrenia číslo 347/2019 spoločnosti forensik.sk.. Tvrdenie o spoluzavinení dôsledku nezapnutia bezpečnostného pásu bolo tvrdením žalovanej. Preto v zmysle článku 8 CSP na nej ležalo dôkazné bremeno na preukázanie tvrdenia. Pokiaľ ho nepreukázala, súd ho nemal brať do úvahy pri rozhodovaní. V čase dopravnej nehody mal 18 rokov a nebol držiteľom vodičského oprávnenia. Nemal predchádzajúce životné skúsenosti so situáciou, keď sa vo vozidle bezpečnostný pás nedá zapnúť a ako sa v danej situácii zachovať. Ak sa aj dopustil porušenia prevenčnej povinnosti nevystúpením z motorového vozidla, je možné uvažovať maximálne o porušení právnej povinnosti vo forme z nevedomej nedbanlivosti, čo podstatne znižuje jeho vinu. Bolo potrebné prihliadať na hlavnú a prvotnú príčinou vzniku dopravnej nehody. Hlavnou a prvotnou príčinou bolo porušenie právnych povinností vodiča. Porušenie povinnosti vodiča iniciovalo vznik celého nehodového deja. Ak by nedošlo ku vzniku tejto príčiny, nevznikla by mu škoda na zdraví bez ohľadu na to, či mal zapnutý bezpečnostný pás. Jeho konanie nepodnietilo vznik nehodového deja a následného vzniku škody. Rozsah zmien spoluzavinenia by bol daný maximálne na úrovni 10 %. Ďalej uviedol, že podáva odvolanie aj proti výroku o náhrade trov konania z dôvodu domáhania sa zmeny rozsudku vo veci samej.

3.1. Žalovaná podala odvolanie vo vyhovujúcej časti rozsudku. Odvolanie zdôvodnila ustanovením § 365 ods. 1 písm. b), d), f), h) CSP a žiadala, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil a žalobu zamietol. Uviedla, že súd prvej inštancie pri rozhodovaní pochybil, rozsudok je arbitrárny, v rozpore so zákonom, nespĺňa zákonom požadované náležitosti na úplné, zrozumiteľné, presvedčivé a preskúmateľné rozhodnutie súdu. Citovala ustanovenie § 220 CSP. Uviedla, že súd prvej inštancie uznal jej argumentáciu, že žalobca porušil prevenčnú povinnosť a bola preukázaná príčinná súvislosť medzi nepripútaním žalobcu a vznikom škody. Zároveň uviedol, že spoluvinu žalobcu nemožno akceptovať. Ďalej uviedol, že žalobca sa nedopustil porušenia žiadnej právnej povinnosti. Súd prvej inštancie si naprieč celým rozsudkom odôvodnením odporuje a jeho úvahy a odôvodnenie v súvislosti so spoluzavinením žalobcu sú zmätočné a nepreskúmateľné. Porušil základné právo strán na rovnaké postavenie strán sporu v civilnom procese. Narušenie rovnovážneho postavenia procesných strán videla v tom, že vyslovene radil žalobcovi, aký by mal byť jeho ďalší postup v konaní, čo je neprípustné. Uviedol,

aký postup by mal žalobca zvoliť a že by bolo vhodné podať návrh na doplnenie dokazovania s tým, že upresnil, o koho výsluch by malo ísť. Nejde o spor s ochranou slabšej strany a žalobca disponuje právnym zástupcom. Preto nevidela dôvod, aby akýmkoľvek spôsobom žalobcovi napomáhal, poučoval o dôkazoch potrebných predložiť, radil komu aké prostriedky procesného útoku a obrany má použiť. Ďalej namietala, že z odôvodnenia rozsudku je zrejmé, že nevyplatila poisťné plnenie v plnej výške z dôvodu spoluzavinenia žalobcu nielen z titulu, že nebol pripútaný bezpečnostnými pásmi, ale aj z dôvodu, že si sadol do vozidla, ktoré viedol škodca, ktorý v tom čase nebol držiteľom vodičského oprávnenia, o čom musel byť žalobca informovaný. Nie je pravdivé tvrdenie súdu v bode 49, že uvedená skutočnosť sadnutie si žalovanému ako vodičovi bez vodičského oprávnenia nebola nesporne preukázaná. Táto skutočnosť bola počas konania ňou niekoľkokrát dostatočne preukázaná. Jednoznačne preukázala porušenie preventívnej povinnosti a skutočnosť, že škoda na jeho zdraví bola spôsobená aj jeho zavinením. Nastúpil do motorového vozidla osobe, o ktorej vedel, že nie je držiteľom vodičského oprávnenia a nepripútal sa bezpečnostným pásmom. Preto jej uplatnenie spoluzavinenia vo výške 50 % bolo súladné so zákonom. Nesúhlasila so spoluzavinením 30 %. Poukázala na odborné vyjadrenie znalecký úkon, z ktorého vyplýva, že v prípade pripútania žalobcu bezpečnostným pásmom, nebolo by došlo k poškodeniu zdravia žalobcu, respektíve škode na zdraví v takom rozsahu, respektíve úraz by sa mu nestal. Žalobca mal jediné poranenie, čo favorizuje práve výrazný náraz na chrbát. Preto použitie bezpečnostných pásov mohlo daný náraz veľmi pravdepodobne tlmiť, respektíve úplne eliminovať. Ďalej namietala, že súd prvej inštancie nesprávne zaprotokoloval výpoveď svedka T., K.3.2. Ďalej namietala postup súdu prvej inštancie neberúc do úvahy ňou predložené vyjadrenie MUDr. T., ktoré vypracoval ako kvalifikovaný znalec zapísaný v zozname znalcov. Nezdôvodnil, prečo nechal do úvahy toto odborné vyjadrenie predložené stranou. Znevažoval znalca, ktorý vypracoval odborné vyjadrenia a nedostatočné vyhodnotenie týchto dôkazov predložených ňou považovala za porušenie práva na spravodlivý proces.

3.3. K časti zvýšenia o 50 % namietala, že v konaní nebolo preukázané, že ide o tak výnimočný prípad hodný mimoriadneho zreteľa majúci za následok mimoriadne zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia. Nesúhlasila s vyjadrením o jej súhlase s navýšením SSU o 35 %, nakoľko pre tento záver neexistuje relevantný dôkaz. Uviedla, že pre priznanie mimoriadneho zvýšenia neobstojí skutočnosť, že žalobca pravdepodobne nemôže mať prirodzený intímny vzťah, či prirodzene si založiť rodinu, nakoľko tieto dôvody sú predmetom iného konania, kde si túto časť uplatňuje osobitnou žalobou. V súvislosti s uvedenou sexuálnou a rodinnou stránkou nie je prípustné, aby súd prvej inštancie v tomto konaní priznal zvýšenie a duplicitne priznal nárok v inom konaní. V priebehu konania navrhovala spojenie vecí vedených žalobcom. Súd prvej inštancie nezvolil postup podľa § 166 CSP, čím došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Opätovne sa vyjadrila k zvýšeniu sťaženia spoločenského uplatnenia. Citovala z rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej II.ÚS 397/2020 z 10.09.2020, NS SR 3 Cdo 209/2017 z 21.06.2018, 3 Cdo 192/2015 z 23.02.2017, 8 Cdo 142/2018 z 19.06.2019, 5 Cdo 49/2012, z ktorých vyvodila záver, že hoci sa žalobcovi v dôsledku zhoršenia zdravia možnosti jeho uplatnenia vo všetkých sférach života podstatne zúžili, nie je zo života vyradený v mimoriadnom rozsahu a jeho možnosti uplatnenia nezanikli, ale v podstatnej miere sa mu sťažili možnosti výkonu celej škály činností, ktoré pred poškodením zdravia vykonával. Uviedla, že odškodnenie za SSU je náhradou nemateriálnej škody slúžiace na to, aby si poškodený mohol obstaráť náhradné pôžitky na vyrovnanie prežitých a prežívaných utrpení, strastí a obmedzení v živote. Základné odškodnenie SSU je vo svojej podstate náhradou za preukázateľne nepriaznivé dôsledky pre životné úkony poškodeného a pre uspokojovanie jeho životných a spoločenských potrieb a úloh. Súd prvej inštancie bez toho, aby uviedol, v čom boli následky poškodenia zdravia žalobcu pre uspokojovanie jeho životných a spoločenských potrieb natoľko výnimočné, priznal mu zvýšenie maximálnej výšky. Nevzal do úvahy fakt, že svojím konaním spoluzavinil poškodenie zdravia.

3.4. V ďalšej časti namietala rozhodnutie súdu prvej inštancie v časti úroku z omeškania, na ktorý žalobcovi nevznikol nárok. Uviedla, že v zmysle zákona číslo 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla primárnu zodpovednosť na náhradu škody nesie ten, kto spôsobil škodu prevádzkou motorového vozidla a až následne poisťovateľ. V danom prípade za škodu spôsobenú žalobcovi primárne nezodpovedá poisťovateľ - žalovaná, ale výlučne škodca. V zmysle zákona platí, že ak škodca - poistený priamo poškodenému škodu nahradí, potom škodca / poistený nemá nárok voči poisťovni z titulu bezdôvodného obohatenia. Omeškanie škodcu je preto potrebné vyvodzovať výlučne z jeho zodpovednosti za škodu spôsobenú žalobcovi na základe ustanovenia § 517 ods. 1, 2 v spojení s § 563 Občianskeho zákonníka, teda v závislosti od toho, či si škodca splnil svoj záväzok riadne a včas. Omeškanie žalovanej ako poisťovateľky s vyplatením

poistného plnenia je potrebné posudzovať podľa § 11 ods. 6, 7, 8 zákona číslo 381/2005 Z. z.. Citovala z rozhodnutia Najvyššieho súdu 3 Cdo /145/2017 zo dňa 22.11.2018, ÚS SR II.ÚS 184/2019 zo dňa 03.07.2019, NS SR 1 Cdo/212/2017 zo dňa 26.02.2019. Vzhľadom k tomu, že splnila všetky povinnosti podľa § 11 ods. 6 zákona, žalobca nemá nárok na úrok z omeškania. Nestotožnila sa s dôvodmi rozhodnutia súdu prvej inštancie v tejto časti. Nemohla ukončiť likvidáciu poistnej udalosti z dôvodu nezaslania kompletnej zdravotnej dokumentácie žalobcom. Plnila až po ukončení šetrenia, vyplatila poistné, preto nezavinila čiastočné späťvzatie žaloby. Preto nesúhlasila, aby vyplatená suma bola daná na prospech žalobcu ako jeho úspech. Namietala, že súd rozhodol nad petit žaloby, ktorým je viazaný v časti úroku z omeškania.

3.5.V závere nesúhlasila s rozhodnutím v časti náhrady trov konania, pretože nezapríčinila zastavenie konania v časti späťvzatie žaloby. Rozhodnutie je v tejto časti nedostatočne zdôvodnené. Nezohľadnilo trovy odvolacieho konania. V závere dodala, že celé rozhodnutie je nepresvedčivé a rozsudok nepreskúmateľný.

4. Žalovaná podala vyjadrenie k odvolaniu žalobcu. Stotožnila sa s rozhodnutím súdu prvej inštancie, ktorý vychádzal zo znaleckého posudku číslo 347/2019 ňou predloženým. Žalobca v konaní neprodukoval žiadny relevantný dôkaz spochybňujúci toto odborné vyjadrenie.

5. Žalobca podal písomné vyjadrenie k odvolaniu žalovanej. Uviedol, že súd prvej inštancie svoje rozhodnutie založil na preukázaní spoluzavinenia žalobcu mať pri jazde zapnutý bezpečnostný pás a nepreukázaní vedomosti žalobcu o tom, že vodič motorového vozidla nebol v čase vedenia motorového vozidla držiteľom vodičského oprávnenia. V tomto smere nevidel v rozsudku žiadnu zmätočnosť. O nepreukázaní vedomosti o neexistencii vodičského oprávnenia uviedol, že žalovaná v tejto časti nepredložila žiadny objektívny a nespochybniteľný dôkaz. Relevantným dôkazom bol výsluch žalobcu a svedka T. J., otca vodiča motorového vozidla T. J.. K námietkam žalovanej ohľadne bodového ohodnotenia uviedol, že s podanou žalobou predložil lekárske posudok vypracovaný MUDr. V. Posudok je riadnym lekárske posudkom a spĺňa všetky zákonné náležitosti. Je riadnym zákonným a legitímnym dokladom preukazujúcim jeho nárok na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške zodpovedajúcej bodovému hodnoteniu sťaženia spoločenského uplatnenia. Žalovanou predložené odborné vyjadrenie znaleckej organizácie nebolo ani po formálnej aj obsahovej stránke znaleckým posudkom. Z odborného vyjadrenia nebolo zrejmé, aké podklady mala znalecká organizácia k dispozícii pri vypracovaní vyjadrenia. V podkladoch pre vypracovanie znalecká organizácia okrem samotnej žiadosti o vypracovanie odborného vyjadrenia uviedla len spisovú dokumentáciu, z čoho nie je zrejmé, aké doklady táto spisová dokumentácia tvorila. Okresný súd preto správne vychádzal z predloženého lekárskeho posudku ako jediného zákonného dokladu preukazujúceho výšku bodového ohodnotenia. V ďalšej časti nesúhlasil so záverom žalovanej o svojej činnosti a neprimeranosti priznania zvýšenia o 50 %. Uviedol, že samotná invalidita je jasným a jednoznačným dôvodom pre aplikáciu ustanovenia § 5 ods. 5 zákona číslo 437/2004 Z.z.. Jediný z dôvodov hodných osobitného zreteľa uvedený priamo v znení tohto ustanovenia bola u neho kvalifikovaná miera poklesu schopnosti vykonávať činnosť v rozsahu 75 % a miera funkčnej poruchy dokonca v miere 90 %. Náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia je náhradou jednorazovou. Neodškodňuje len súčasne ťažký zdravotný stav, ale má zohľadniť aj to, že náhrada sa poskytuje za celý budúci zmarený život, ktorý prežije v trvalej invalidizácii. Je predpoklad, že zdravotný stav sa bude časom ešte zhoršovať s rastúcim vekom. Od mimoriadne mladého veku nikdy nebude chodiť, bude celý život plienkovaný, čo je pre neho degradujúce. K nesúhlasu žalovanej s priznaním úroku z omeškania poukázal na ustanovenie zákona číslo 381/2001 Z.z.. V danom prípade došlo k porušeniu právnej povinnosti podľa § 11 ods. 6 zákona. U žalovanej uplatnil nárok na náhradu za bolesť podaním zo dňa 27.02.2018, doručeným 02.03.2018. Uviedol postupnosť predkladania jednotlivých dokladov žalovanej. Všetky doklady potrebné k posúdeniu oprávnenosti uplatnených nárokov žalovaná mala už pri uplatnení nároku zo dňa 06.09.2018. Napriek tomu neukončila šetrenie v lehote podľa § 11 ods. 6 zákona číslo 381/2011 Z.z., preto mu patrí úrok z omeškania. V ďalšej časti sa nestotožnil s odvolaním žalovanej v časti náhrady trov konania.

6. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolania boli podané stranami sporu v zákonom stanovenej lehote na podanie odvolania (§ 359, 362 ods. 1 CSP) a zistení, že spĺňajú náležitosti § 363 CSP, viazaný dôvodmi a rozsahom odvolaní (§ 379, § 380 CSP), viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP), vec prejednal s verejným vyhlásením rozhodnutia (§ 219 ods. 3 CSP). Dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej vyhovujúcej časti, v časti

úroku z omeškania je správny. Preto rozsudok v tejto časti potvrdil. Zmenil rozsudok vo vyhovujúcej časti v sume 58 766,40 eura na sumu 33 390 eur, pretože súd prekročil žalobný návrh (čl. 221, 231, 279). V napadnutej zamietajúcej časti rozsudok zmenil a žalobcovi priznal nárok 12 592,80 eura SSÚ a zvýšenie v sume 6 297,10 eura. V poplatkovej povinnosti a v časti náhrady trov konania rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 388 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

Podľa § 427 ods. 1 Občianskeho zákonníka, fyzické a právnické osoby vykonávajúce dopravu zodpovedajú za škodu vyvolanú osobitnou povahou tejto prevádzky.

Podľa § 444 Občianskeho zákonníka, pri škode na zdraví sa jednorazovo odškodňujú bolesti poškodeného a sťaženie jeho spoločenského uplatnenia.

Podľa § 449 ods. 1, 3 Občianskeho zákonníka, (1) Pri škode na zdraví sa uhradzujú aj účelné náklady spojené s liečením. (3) Náklady liečenia a náklady pohrebu sa uhradzujú tomu, kto ich vynaložil.

Podľa § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z.z. o náhrade za bolesť a za sťaženie spoločenského uplatnenia, v prípadoch hodných osobitného zreteľa, akým je uznanie invalidity, môže súd náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia zvýšiť najviac o 50 %.

Podľa § 11 ods. 6 písm. a), b), ods. 7, 8 zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, (6) Poisťovateľ je povinný bez zbytočného odkladu začať prešetrovanie potrebné na zistenie rozsahu jeho povinnosti poskytnúť poistné plnenie a do troch mesiacov odo dňa oznámenia poškodeného o škodovej udalosti a) skončiť prešetrovanie potrebné na zistenie rozsahu jeho povinnosti poskytnúť poistné plnenie a oznámiť poškodenému výšku poistného plnenia, ak bol rozsah povinnosti poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie a nárok na náhradu škody preukázaný, b) poskytnúť poškodenému písomné vysvetlenie dôvodov, pre ktoré odmietol poskytnúť alebo pre ktoré znížil poistné plnenie alebo poskytnúť poškodenému písomné vysvetlenie k tým uplatneným nárokom na náhradu škody, v ktorých nebol v ustanovenej lehote preukázaný rozsah povinnosti poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie a výška poistného plnenia; písomné vysvetlenie sa považuje za doručené dňom, keď ho poškodený prevzal, odmietol prevziať, alebo dňom, keď ho pošta vrátila ako nedoručené. (7) Poisťovateľ je povinný poskytnúť poistné plnenie do 15 dní po skončení prešetrovania potrebného na zistenie rozsahu povinnosti poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie alebo po doručení právoplatného rozhodnutia súdu o výške náhrady škody poisťovateľovi, ak z tohto rozhodnutia nevyplýva iná lehota na poskytnutie poistného plnenia. (8) Ak poisťovateľ nesplní povinnosť podľa odseku 6, je povinný zaplatiť poškodenému úroky z omeškania podľa osobitného predpisu.

Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškание s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

7. Predmetom odvolacieho konania sú odvolania strán proti rozsudku. Žalobca podal odvolanie v zamietajúcej časti namietajúc jeho spoluzavinenie na spôsobenej škode vo výške 30%. Žalovaná žiadala celú žalobu zamietnuť, pretože ňou poskytnuté plnenie považovala za súladné so zákonom. Znížila plnenie o 50 % za spoluvinu žalobcu nepripášaného bezpečnostným pásom a nastupujúceho do vozidla vodičom bez vodičského oprávnenia. Nepovažovala za dôvodné zvýšenie SSU o 50 % vzhľadom na zdravotný stav žalobcu a mieru jeho spoluzavinenia. Namietala nedostatočné vyhodnotenie dokazovania ohľadne vodičského oprávnenia vodiča, ňou predloženého odborného posudku bodového ohodnotenia SSU. Namietala arbitrárnosť rozhodnutia a jeho zmätočnosť.

8. Z obsahu spisu vyplýva, že k poškodeniu zdravia žalobcu došlo pri dopravnej nehode dňa XX. XX. XXXX. na účelovej komunikácii v smere od obce K. a J., pri ktorej ako spolujazdec v motorovom vozidle zn. K. T., EČ: B utrpel ťažké ublíženie na zdraví. Vodič motorového vozidla T. J. viedol motorové vozidlo bez vodičského oprávnenia, neprispôobil rýchlosť jazdy svojim schopnostiam a vlastnostiam vozidla, stavu a povahe vozovky, následkom čoho pri vyhábaní sa nerovnosti dostal šmyk, narazil do motocykla zn. Honda a následne do svahu a s vozidlom sa prevrátil na strechu. V dôsledku dopravnej nehody žalobca utrpel zlomeninu tela hrudníkového stavca Th 11 a 12 a pomliaždenia miechy s jej úplným poškodením ako aj ďalšie zranenia. Žalobca predložil k žalobe lekársky posudok o SSU vypracovaný MUDr. Y. V. dňa 03.08.2018, v ktorom znalec priznal za položku 305 1300 bodov, pol. 314 500 bodov, pol. 316c 300 bodov, pol. 433a 100 bodov, spolu 2 200 bodov a zvýšil bodové ohodnotenie na dvojnásobok na sumu 4 400 bodov. Žalobkyňa predložila v priebehu konania odborné vyjadrenie znaleckej organizácie v odbore Zdravotníctvo a farmácia, ktoré vypracovali MUDr. B. T. a L. R., znalci organizácie. Z vyjadrenia vyplýva, že znalci mali k dispozícii dokumentáciu číslo 9527784308. Čo ju tvorilo, nie je známe. Hodnotenie MUDr. V. v rozsahu 4 400 bodov čo do rozsahu mali preukázané. Stotožnili sa so zvýšením všetkých bodov v položke 305, nestotožnili sa so zvýšením položiek 314, 316c, pretože tieto boli zohľadnené v položke 305 a nestotožnili sa s položkou 433a vzhľadom na lokalitu popisovaných jaziev. V zmysle zdravotnej dokumentácie mali za to, že žalobcovi patrí hodnotenie SSU v celkovej výške 3 500 bodov. Doplnili svoje vyjadrenie 13.03.2020. Uviedli, že vychádzali iba z údajov v zdravotnej dokumentácii a listinných dôkazov im predložených a uviedli, že v pôvodnom posudku vyčerpávajúco vysvetlili svoje stanovisko. Žalobca v konaní predložil znalecký posudok MUDr. G. X., PhD. zo dňa 01.09. 2020. Znalec vypracoval posudok na základe predloženej zdravotnej dokumentácie a vyšetrenia žalobcu. Navýšil položky 305, 314, 316c, 433a na dvojnásobok a celkové bodové ohodnotenie počtom 4 400 bodov. Súd prvej inštancie uvedené uviedol v bode 14 rozsudku a vyporiadal sa so znaleckými posudkami v bode 45. Preto odvolacia námietka žalovanej je v tejto časti nedôvodná. Súd prvej inštancie mal k dispozícii bodové ohodnotenie lekára poznajúceho zdravotný stav žalobcu a znalecký posudok lekára, ktorý žalobcu vyšetřil a na základe toho a zdravotnej dokumentácie podal posudok. Žalovanou predložený posudok bol vypracovaný na základe neznámej dokumentácie preloženej žalovanou. Preto súd prvej inštancie správne vychádzal zo základného nároku žalobcu 4 400 bodov.

9. Odvolací súd preskúmal rozsudok v napadnutých častiach a dospel k záveru, že súd prvej inštancie vykonal vo veci v dostatočnom rozsahu dokazovanie potrebné pre zistenie rozhodujúcich skutočností, pričom z vykonaného dokazovania vyvodil i správne právne závery, vec však nesprávne právne posúdil v časti spoluzavinenia žalobcu v rozsahu 30 % za nepripútanie sa bezpečnostným pásom. Žalobca namietal, že nepripútanie sa pásom automaticky nemôže znamenať jeho spoluvinu. Odvolací súd sa s jeho názorom nestotožnil. Z vykonaného dokazovania jednoznačne vyplynulo, že žalobca nebol pripútaný. Bolo potrebné posúdiť, či nepripútanie je v príčinnej súvislosti s následkom dopravnej nehody. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie založil na porušení prevenčnej povinnosti žalobcu zapnúť si bezpečnostné pásy. Odvolací súd sa s jeho názorom stotožnil. Súd prvej inštancie sa správne vyporiadal s touto otázkou v bode 49 a 51 rozsudku. Odvolací súd sa s jeho konštatovaním spoluviny stotožnil. Rozhodujúcou skutočnosťou pre vznik škody bolo hrubé porušenie povinnosti vodiča, dôsledkom ktorého došlo k dopravnej nehode, ktoré malo priamy a podstatný vplyv na vznik škody. Vznik škody zavinil rozhodujúcou mierou vodič. Prvotnou príčinou vzniku škody bola jazda vodiča. Žalobca sa podieľal na spoluzavinení nepripútaním sa bezpečnostným pásom, pretože nepripútanie malo na následok rozsah poškodenia zdravia v danom rozsahu. Žalovaná predložila v konaní odborné vyjadrenie forensik.sk. z ktorého vyplýva, že jediné poranenie žalobcu bol výrazný náraz na chrbát, preto použitie bezpečnostných pásov mohlo daný náraz veľmi pravdepodobne tmiť, resp. eliminovať, ak by bol pasažier pripútaný pásom. Žalobca namietal spoluvinu s poukazom na dané vyjadrenie, v ktorom je uvedený termín možno. Odvolací súd sa s jeho dôvodmi nestotožnil. Polemizovať o tom, že vo vyjadrení je použitý termín možno, nemožno hodnotiť ako nespoluvinu žalobcu. Pripútanie bezpečnostným pásom je povinnosť vyplývajúca zo zákona, slúžiaca ochrane vodiča a spolujazdca pri dopravných nehodách. Preto sa odvolací súd stotožnil s názorom súdu prvej inštancie o spoluvine žalobcu na dopravnej nehode, ale sa nestotožnil so znížením náhrady o 30%. Za primerané považoval zníženie o 10 %, pretože prvotnou príčinou vzniku škody bola jazda vodiča. Vychádzal z rozhodovacej činnosti odvolacieho súdu vo veciach vedených pod sp.zn. 7Co/509/2016, kde za nepripútanie bezpečnostným pásom bola určená miera spoluzodpovednosti v rozsahu 10 %, vo veci vedenej pod sp. zn. 7Co/90/2020, kde taktiež miera spoluzodpovednosti žalobcu, ktorý utrpel vážnu ujmu na zdraví, na vzniku škody bola určená v rozsahu 10 % za nepripútanie sa bezpečnostnými pásmi,

ako aj vo veci vedenej pod sp. zn. 9Co/98/2020 a tiež v konaní vedenom medzi totožnými stranami sporu vedenom pod sp. zn. 6Co/25/2021 a 7Co/39/2021. Odvolací súd nemal dôvod odkloniť sa od záverov súdu v obdobných veciach a záverov rozhodnutí vo veciach 7Co/39/2021 a 6Co 25/2021 totožných strán na tom istom skutkovom základe.

10. Žalovaná nesúhlasila so zvýšením SSU o 50 %. Odvolací súd sa s odvolaním v tejto časti nestotožnil, pretože súd prvej inštancie nezaložil rozhodnutie v tejto časti len na obmedzenom sexuálnom živote žalobcu a obmedzení založenia rodiny, ale na komplexnom posúdení zdravotného stavu. Vychádzal z veku žalobcu 19 rokov, pripútania k invalidnému vozíku, neovládania stolice a moču spôsobujúce obmedzenie štúdia, pracovného života, rodinného života, invalidity so zníženou zárobkovou schopnosťou 75%, 90% funkčnou poruchou. Súd prvej inštancie zdôvodnil zvýšenie v bodoch 46, 47, 48, s ktorými sa odvolací súd stotožnil.

11. Odvolací súd dospel k záveru, že žalobcov nárok na SSU je daný v rozsahu 4 400 bodov v sume 83 952 eur. Rovnako je daný nárok na 50 % zvýšenie SSU 41 976 eur. Spolušina žalobcu je daná v rozsahu 15 %. Žalovaná počas konania plnila 33 390 eur. Po čiastočnom späťvzatí žaloby sa žalobca domáhal upraveným petitom, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia v sume 50 562 eura s 5% úrokom z omeškania ročne zo sumy 33 390 eura od 22.12.2018 do 24.11.2019, s 5% úrokom z omeškania ročne zo sumy 50 562 eura od 22.12.2018 do zaplatenia, zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v sume 41 976 eur a to všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Žalobca má voči žalovanej právo na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

12. Žalobca pôvodne žiadal SSU 83 952 eur. Pri posúdení miery jeho spoluzavinenia 15 % zo sumy 83 952 predstavuje 15 % zníženie sumy 12 592, 80 eura. Od základného nároku 83 952 bolo potrebné odpočítať 15 % zníženie v sume 12 592,80 eura, čím odvolací súd dospel k základu plnenie SSU v sume 71 359, 20 eura. Žalovaná zaplatila žalobcovi sumu 33 390 eur, preto sa základ znižuje o túto sumu na sumu 37 969,20 eura (71 359,20 - 33 390 = 37 969,20). Súd prvej inštancie vo vyhovujúcej časti priznal žalobcovi SSU vo výške 25 376,40 eura. Žalobca mal nárok na zaplatenie 37 969,80 eura, rozdiel činí 12 592,80 eura (37 969,80 - 25 376,40 = 12 592,80). Odvolací súd preto zmenil rozsudok v napadnutej zamietajúcej časti a priznal žalobcovi sumu 12 592,80 eura s 5 % úrokom z omeškania od 25.11.2019 do zaplatenia.

13. V časti zvýšenia SSU mal žalobca nárok zo základu 71 359,20 eura, z čoho 50 % je suma 35 679,60 eura. Súd prvej inštancie zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi sumu 29 382, 50 eura. Rozdiel medzi priznaným nárokom a daným je suma 6 297,10 eura (35 679,60 - 29 382,50 = 6 297, 10). Preto v zamietajúcej časti zmenil rozsudok a priznal žalobcovi sumu 6 297,10 eura s 5 % úrokom z omeškania od 25.11.2019 do zaplatenia.

14. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej vyhovujúcej časti týkajúcej sa zaplatenia sťaženia spoločenského uplatnenia v sume 25 376,40 eura s 5 % úrokom ročne od 22.12.2018 do 24.11.2018, zo sumy 25 376,40 od 25.11.2019 do zaplatenia, zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v sume 29 382, 50, všetko do 3 dni potvrdil a zmenil rozsudok v tejto časti zo sumy 58 766,40 eura na sumu 33 390 eur, pretože takého nároku sa žalobca domáhal po späťvzatí žaloby (čl. 221, 231, 279). Tým, že súd priznal úrok zo sumy 58 766,40 eura, prekročil žalobný petit. V tejto časti bolo odvolanie žalovanej dôvodné.

15. Žalovaná v odvolaní namietala porušenie ďalšej prevenčnej povinnosti žalobcu a tvrdila, že mu krátila plnenie 50 % za nepripútanie sa bezpečnostným pásom a za jazdu s vodičom bez vodičského oprávnenia. Jej tvrdenie nie je pravdivé. Do prvého rozhodnutia súdu prvej inštancie vôbec nenamietla jazdu vodiča bez vodičského preukazu. Po zrušení prvého rozhodnutia v písomnom vyjadrení zo dňa 08.01.2020 uviedla, že si bude uplatňovať 50 % zníženie náhrady za nepripútanie sa bezpečnostným pásom. Až vo vyjadrení zo 16.10. 2020 uvádzala vodiča bez vodičského oprávnenia. Súd prvej inštancie rozhodnutie založil v ďalšej časti na výpovedi žalobcu, svedkov a oznámenia polície, že vodič v čase dopravnej nehody 08.06.2017 prospel z PCP a neprospeľ z VMV a dňa 13.07.2017 prospel z VMV a bolo mu udelené vodičské oprávnenie. Skutočnosť, že si žalobca sadol do vozidla k vodičovi bez vodičského oprávnenia, nemal za nesporne preukázané. K týmto záverom dospel odvolací súd v rozhodnutí 7Co/39/2021 zo dňa 17.05.2022 a v rozhodnutí 6Co/25/2021 zo dňa 22.04.2022.

16. Žalovaná namietala rozhodnutie v časti priznaného úroku z omeškania. Súd prvej inštancie v rozhodnutí uviedol, že vychádzal zo záverov Krajského súdu v Bratislave. Z akého rozhodnutia vychádzal, nie je možné z rozhodnutia zistiť. Rozhodol vo veci 01.06.2021. Mala mu byť známa rozhodovacia činnosť Ústavného súdu SR k danej problematike, na ktorú odvolací súd poukazuje. Žalovaná v odvolaní ďalej namietala voči priznaným úrokom z omeškania, pričom poukázala na závery uvedené v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 22.11.2018, sp.zn. 3Cdo/145/2017, 1 Cdo 212/2017 zo dňa 26.02.2019. Tvrdila, že bolo preukázané, že nebola pri likvidácii poisťnej udalosti nečinná, kde práve naopak, požadovala od žalobcu súčinnosť, a vysvetlenie dôvodov neplnenia mu riadne poskytla v zákonnej 3 mesačnej dobe. K uvedenej námietke odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že pri rozhodovaní o úrokoch z omeškania v obdobných veciach tiež vychádzal z právneho názoru Najvyššieho súdu SR vyslovenému v rozsudku zo dňa 22. novembra 2018 sp.zn. 3Cdo/145/2017. Avšak Ústavný súd Slovenskej republiky v náleze zo dňa 14. októbra 2021 sp.zn. III. ÚS 309/2020 konštatoval, že rozsudkom Najvyššieho súdu SR zo dňa 22. novembra 2018 sp.zn. 3Cdo/145/2017 bolo porušené základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu, uvedený rozsudok zrušil a vec vrátil Najvyššiemu súdu SR na ďalšie konanie. V náleze okrem iného uviedol: „Poisťovňa bola poškodeným priamo žalovaná, a preto sa na priznanie úroku z omeškania vzťahujú ustanovenia, podľa ktorých sa poisťovňa dostáva do omeškania bezprostredne po tom, ako si poškodený u nej uplatní svoj priamy nárok na náhradu škody s tým rozdielom, že na úrok z omeškania nemá nárok za obdobie troch mesiacov na šetrenie poisťnej udalosti a 15 dní na výplatu, ak k výplate žiadanej náhrady skutočne došlo. Tým však zrejme nemá byť dotknutý rozsah poisťného plnenia, ktorým je krytie nárokov poškodeného na náhradu škody spôsobenej prevádzkou dopravného prostriedku, ktorá pre plné (štandardné) odškodnenie na seba viaže aj povinnosť platenia úrokov z omeškania. Zo žiadneho ustanovenia zákona nevyplýva, že by zákonodarca pri pohľadávkach vzniknutých z ublíženia na zdraví (oproti iným škodám) sledoval zvýhodnenie škodcu do takej miery, žeby jeho omeškание a s tým spojené úroky z omeškania sa viazali nie na výzvu na plnenie, ale na rozhodnutie súdu. Každý škodca by mohol logicky bez sankcie oddialiť riešenie škody „odkazom na súd“ a neprijateľnosť takejto konštrukcie umocňuje aj predstava, že „čím dlhší súdny proces, tým lepšie pre škodcu“. Trojmesačná zákonná lehota na vybavenie poisťného plnenia a na to nadväzujúca 15-dňová lehota na plnenie podľa ZoPZP má svoje opodstatnenie v záujme dôsledného vyšetrenia poisťnej udalosti, no nepredstavuje žiadnu liberáciu škodcu od platenia príslušenstva pohľadávky (úrokov z omeškania; § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka) vzniknutej z ublíženia na zdraví.“. Obdobne Ústavný súd Slovenskej republiky v náleze zo dňa 14. októbra 2021 sp.zn. III. ÚS 214/2020, ktorým zrušil rozsudok NS SR 1Cdo/212/2017 z 26.02.2019. Pre odvolací súd z ustanovenia § 391 ods. 2 CSP nevyplýva viazanosť vlastným právnym názorom. Odvolací súd je oprávnený svoj skorší právny názor zmeniť pod vplyvom zmeny právnych predpisov, zmeny spoločenských pomerov alebo vplyvom právneho názoru vysloveného v rozhodnutí vyššej súdnej authority. Práve uvedené nálezy Ústavného súdu SR sú opodstatneným dôvodom nového, v zásade odlišného, právneho názoru odvolacieho súdu vo veci priznania úrokov z omeškania, podľa ktorého v prípade, že poškodený žaluje priamo poisťovňu, na priznanie úroku z omeškania sa vzťahujú ustanovenia, podľa ktorých sa poisťovňa dostáva do omeškania bezprostredne po tom, ako si poškodený u nej uplatní svoj priamy nárok na náhradu škody s tým rozdielom, že na úrok z omeškania nemá nárok za obdobie troch mesiacov na šetrenie poisťnej udalosti a 15 dní na výplatu, ak k výplate žiadanej náhrady skutočne došlo, čím však nemá byť dotknutý rozsah poisťného plnenia, ktorým je krytie nárokov poškodeného na náhradu škody spôsobenej prevádzkou dopravného prostriedku, ktorá pre plné (štandardné) odškodnenie na seba viaže aj povinnosť platenia úrokov z omeškania. Z uvedeného dôvodu odvolací súd nepovažoval námietku žalovanej voči priznaným úrokom z omeškania za dôvodnú. Súd prvej inštancie správne rozhodol o priznaní úroku z omeškania a správne určil počiatok úroku z omeškania. Preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie aj v tejto časti ako vecne správny potvrdil.

22. Pretože odvolací súd čiastočne menil rozsudok súdu prvej inštancie, zrušil rozhodnutie v časti poplatkovej povinnosti žalovanej. Zrušil rozhodnutie v časti náhrady trov konania, pretože žalobca vzal žalobu čiastočne späť a súd mal rozhodnúť v tejto časti samostatným výrokom, vychádzajúc zo zásady zavinenia zastavenia konania. V ostatnej časti rozhodne o trovách konania vo veci samej. Vo svojom novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie o trovách odvolacieho konania (§ 398 ods.3 CSP)

Rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Nitre pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovoláte! domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovoláte! musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), to neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovoláte! v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).